

knjig razne vsebine, za kar se mu je odbor javno zahvalil. Gosp. Ljudevit Švasta, učitelj na Žižkovem, poslal je našemu društvu zanimivi svoj računski stroj z obširnimi popisom, kako ga uspešno v šoli rabiti. Gosp. učitelj J. Krulec je pri znanstvenem zabavnem večeru v daljšem govoru in dejanskem navodilu razkazoval, kako je ta novi računski stroj rabiti kot izvrstno šolsko učilo. Gosp. profesor Verhovec bral je pre-zanimivo berilo o zadevi starejših šol in učiteljev v Ljubljani. Gosp. nadzornik Andrej Žumer razlagal nam je učiteljsko razstavo v Celovci in dr. Tem in vsim, kateri so kaj pripomogli, da so bili zimski večeri tako mikavni, izrekam v imenu odbora najprisrčnejšo zahvalo.

(Konec prih.)

Iz šole za šolo.

Razzlogovanje.

(Sestavil **Fr. Jamšek.**)

(Dalje.)

XLVII.

Soglasnika **b** in **p**.

Narek 1. Lenuh ima v ustih pipo, na glavi pa bibo. Kaj ima šest nog pa hodi po glavi? Mrtvo truplo položi se v grob. Vreli vodi pravimo krop. Barbka je dopoludne brala iz svojega berila, popoludne pa je prala na perišči umazano perilo. Bob je najtečnejše sočivje. Kdo rabi pop? Pa, kaj da je platno tako blatno! Moj prst ti kaže brst, katerega so obzrle gosenice. Dete prosi babo za papo. Golobček je ljubka živalica. Repni olupki nas spominjajo na lakoto. Bog vse vidi, Bog vse vé. Berem, pišem, pevam rad, saj sem šolar zdrav in mlad.

Narek 2. Si vžé jedel polha? Nadležna stvar je bolha. Grozdni trop je dobro dvakrat predrobiti. Seneni drob potrosi po ledini! Nekdo se piše Bobek. Čez noč se je razcvetel jeden klinčkov popek. Boben bobni. Trobentač trobi. Vzemi nit v dve gube! Na skednji je tri kupe žita. Dež lije kakor iz kablje. Jezus je izpraznil kupo trpljenja do zadnje kaplje. Spredej zabije se sod s čepom, zgoraj pa s pilko. Trava ima votlo bilko. Dob rodi želod, šiške in ježice. Top je bronast. Robec ima rob na dveh straneh. Veš kaj je božji rop? Popotnik potuje. Pobotnica je plačilni list. Obad je huda muha. Opat nosi tudi mitro. Priča občnega potopa je bila rodbina Noetova. Človek je podoba božja. Bolnik je slab in bled. Veličasten je Rinkin slap Savine. Kam hodiš plet? Grobokop koplje drugim jame, dokler sam v njo ne pade. Vari se sumljivih gob! Glogov in kapusov belin sta poškodna metulja. Pelin je zdravilno zelišče.

XLVIII.

Soglasnika **d** in **t**.

Narek 1. Zidar zida zidanico. Sitar dela sita, rešeta in redeseje. Našli so v zemlji trden zid. Krt ni grd, še manj pa škodljiv. Teta vodijo našega slepega in slabotnega dedeka. Glad je hud, hujša je žeja. Mesar hodi svinje klat, dokler je hlad. Črednik trobi, slávec pa drobí. Čemu je dlaka? Tlaka je odpravljena. Sveti Vid, črešenj sit. Ko bi hotel tat ukradeno nazaj dat! Poglej za plot; tam žrêjo svinje dobov plod. Svilnat trak je drag. Berem, pišem, delam rad, saj sem deček zdrav in mlad. Tega sitneža sem sit do grla. Ga nikdar ni bilo, ga nikdar ne bo, pa je vender; kaj more to biti?

Narek 2. Svilnati traki morajo biti dragi. Okregal sem mlatiče, ker so davili mla-diče. Pod gradom pelje pot k studencu, a ne pij, dokler se ne ohladiš. Seneni drob

potrosi po trati! Grozdní trop porabi se za kis. Ali ste užé videli podobo občnega potopa? V Zagrebu napravili so vodovod za drag denar. Vetrnica kaže smer vetra. Tatovi imajo kosmato vest. Kdor je v malem zvest, njemu se dá veliko v pest. V nebeškem prostoru je zvezd brez števila. Terica tere s trlico. Z oteračo se otiramo potem, ko smo se umili. Oderuh dère ljudi. Delo krepéa naše telo. Vodomèt meče vodo. Bučele nabirajo med ali strd. Medved góde. Beseda tresk! je medmèt. Večja bo, ako oddaš, manjša bo, ako dodaš; al' jo poznaš?

II.

Soglasnika g in k.

Narek 1. „Predraga mamka! Vzprejmite moja prisrčna voščila za Vaš slavni god“. Oče so obesili nov križ v kot. Griža je huda bolezen. Glad je hud, hujša je žeja. Razsekaj nekaj klad! Prazen klas stoji po konci. Dober glas sega v deveto vas. Gos gaga. Kos žvižga. Rok, primi vola za rog! kaj nimaš dveh rok? — Bog vse vidi, Bog vse vé. Telovadci, roki v bok! Rega je dvoživka. Reka je primorsko mesto. Katera reka je največja v Avstriji? — Pek ima še kruha stare peke. Kako se pege z lica odpravijo? Poznaš pegatke? Rumena vrba imenuje se beka. Sneg ima letos tèk.

Narek 2. Ali razločuješ desni breg od levega brega? Vaša Prekša je baje otroku roki sklestila. Kaj se dela iz govejskih rogov? Mera in vaga v nebesa pomaga; pa tudi v pekel. „Tisti me bo izdal, ki kruh z menoj v skledo namaka“. Je še dosti vlage, ne bo prehuda vlaka. Srake so kradljive ptice. Kristus je potil krvave srage. Najhujši sovrag kristjanov je Turk. Ne išči dlake v jajci! Lok in pšice rabili so nekdaj strelci mesto pušk. „Tud' tukaj solnce gre okrog, dolino vidim, hrib in log“. Je belo ko sneg, zeleno ko okrak, rudeče ko kri, nam dobro diši; kako se velí? Trije ribči so ribe lovili, pa vsak eno dobili, kolik' jih je b'lo? Lug vreje. Lugasta sol je draga. Na Hrvatskem sadijo luk. Kuga je že veliko ljudi pomorila. Kukavica se guga na veji. Plug pod klop! Si užé videl drozga? Troska (tropine) na žgancih je slovenska jed.

(Dalje prih.)

D o p i s i.

Hrušica pri Ljubljani 23. okt. (Prvi pričetek šolskega leta in blagoslovljenje nove šole.) Po dokončanem izdelanju šolskega poslopja se je dné 5. t. m. šola začela; a blagoslovljenje omenjenega poslopja se je zarad nekaterih vzrokov še le 21. t. m. vršilo, katerega so se razun c. kr. okrajnega komisarja g. Jabornega tudi g. kaplan Zagorjan, gg. sosedna učitelja od D. M. v Polji, gosp. župan Korbar, udje krajnega šolskega sveta in nekateri stariši šolskih otrok udeležili. Prijazna, precej prostorna šolska soba je bila ozaljšana mej okni z raznimi cveticami, stene in štiri podobe pa z desetimi venci obdane. Na sprednji steni je bil naslov z velikimi črkami: »Slava!« Okoli trojih vrat so bili tudi venci pritrjeni. Na cesti in pred šolo je stalo šest precej velicij majev, mej katerimi so bili v národnih barvah sledeči napisí: »Bodite pozdravljeni! Dobro došli! Dolgo želeli, danes doživeli. Bog daj blagoslov tej hiši«. Povišalo je tudi to slavnost več cesarskih in národnih zastav. Reči se more, da je bilo vse prav krasno napravljeno, kar je pričalo, da imajo tukajšnji prebivalci res veselje in nagnjenost do šole. — Ob 8. uri po prihodu šolske mladine in c. kr. okrajnega komisarja g. Jabornega pričnè se cerkveno opravilo s poklicem sv. duha, potem bila je sv. maša, pri kateri se je še precej vbrano pelo, po sv. maši pa zahvalna pesem za srečno izvršenje nove šole. Po dokončanem cerkvenem opravilu gre zopet šolska mladina nazaj v šolo ter pričakuje blagoslovljenje novega šolskega poslopja. Kmalu potem pridejo visokočastiti g. župnik M. Hočevvar z g. komisarjem v šolsko sobo in blagoslové šolske prostore. Po dovršenem blagoslovljenji spregovoré g. župnik o veliki koristi in potrebi šole, zlasti v sedanjem naprednem času za vse stanove na časno in večno srečo. Na dalje imajo precej dolg poučljiv in ganljiv govor do starišev, udov krajnega šolskega sveta, do dotičnega učitelja in šolske mladine; priporočajo vsem skupaj, da naj vsak svoje dolžnosti